

داستان‌های فکری برای کودکان ایرانی (۴)

دکتر رضاعلی نوروزی
عضو هیأت علمی دانشگاه اصفهان
منیره عابدی درجه

۱۳۹۲

سرشناسه	: نوروژی، رضاعلی، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: داستان‌های فکری برای کودکان ایرانی (۴) / رضاعلی نوروژی، منیره عابدی درجه.
مشخصات نشر	: اصفهان: آموخته، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۸۴ ص.
شابک	: 978-600-6465-28-9
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا
موضوع	: داستان‌های کودکان -- راهنمای آموزشی (ابتدایی)
موضوع	: کودکان و فلسفه
موضوع	: اندیشه و تفکر -- راهنمای آموزشی (ابتدایی)
موضوع	: داستان‌نویسی برای کودکان
شناسه افزوده	: عابدی درجه، منیره، ۱۳۶۴ -
رده‌بندی تکره	: ۳۹۲ ن۸۶/ک۹۰۷۲۹۲ PIR
رده‌بندی دیویدی	: ۸۵۳/۶۲۰۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۱۶۱۴۳۰

نشر آموخته

اصفهان- خیابان مشتاق دوم - بلوار مهرآباد - کوی ۱۹ - شماره ۴۶
تلفن: ۰۳۱۱-۲۶۱۲۳۵۲ - همراه: ۰۴۰۰ ۰۹۱۳۲۰ - کد پستی: ۸۱۵۸۹۳۸۱۳۱

داستان‌های فکری برای کودکان ایرانی (۴)

دکتر رضاعلی نوروژی، منیره عابدی درجه

آماده‌سازی: نقش مانا

ویراستار: مریم همت

حروف‌نگار: آرزو کیوان / صفحه‌آرا: مرضیه کوچک‌زاد

ناظر فنی چاپ: فرهاد فروزنده

طراح جلد: علیرضا محمدی

• لیتوگرافی: طلوع • چاپ: پرستو • صحافی: سپاهان

• چاپ اول: ۱۳۹۲ • تعداد: ۱۰۰۰ • قیمت: ۴۰۰۰ تومان

© حق چاپ: ۱۳۹۲، انتشارات آموخته

ISBN: 978-600-6465-28-9

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۶۵-۲۸-۹

فهرست مطالب

۷	 دیباچه
۹	 سخنی با مریبان و اولیای گرامی
۱۳	 ماجرای پادشاه و وزیر
۱۴	 طرح بحث: سحر خیزی
۱۷	 دزد و کک
۱۸	 طرح بحث: نگفتن راز خود به دیگران
۱۹	 طرح بحث: دزدی
۲۰	 طرح بحث: حقه بازی
۲۱	 پرنده و شکارچی
۲۳	 کار عملی و طرح بحث: از دست رفتن ها
۲۴	 طرح بحث: باور غیرممکن ها (۱)
۲۵	 طرح بحث: باور غیرممکن ها (۲)
۲۵	 کار عملی و طرح بحث: فراموشی در مشکلات
۲۶	 کار عملی: چاره جویی در مشکلات
۲۷	 مشکل طاووس
۲۸	 کار عملی و طرح بحث: قضاوت از روی ظاهر
۲۹	 طرح بحث و کار عملی: شکر و کفر نعمت
۲۹	 طرح بحث: زشتی و زیبایی (۱)
۳۰	 طرح بحث: زشتی و زیبایی (۲)
۳۱	 ماجرای مرد ناشنوا و همسایه اش
۳۳	 طرح بحث: عیادت از بیمار
۳۴	 طرح بحث: خوب گوش کردن (۱)
۳۵	 طرح بحث: خوب گوش کردن (۲)
۳۶	 طرح بحث: خوب گوش کردن (۳)
۳۶	 طرح بحث و کار عملی: مهار عصبانیت
۳۷	 طرح بحث: پذیرفتن یا مخفی کردن ناتوانی ها
۳۹	 خر برفت
۴۱	 طرح بحث: توجیه دزدی

۴۲	 کار عملی و طرح بحث: پول (۱)
۴۳	 طرح بحث: پول (۲)
۴۴	 طرح بحث: پول (۳)
۴۵	 کار عملی و طرح بحث: هم‌رنگی با جماعت
۴۶	 کار عملی و طرح بحث: تقلید کورکورانه
۴۷	 نماز چه کسی باطل شد؟
۴۷	 طرح بحث: نماز خواندن
۴۸	 طرح بحث: اشتباه کردن
۴۹	 کار عملی و طرح بحث: اشتباه چه کسی؟
۵۱	 درخت زندگی
۵۳	 طرح بحث: زندگی همیشگی
۵۴	 طرح بحث: مسخر کردن
۵۵	 طرح بحث: سخت‌کوشی
۵۵	 طرح بحث: امیدواری و ناامیدی
۵۶	 طرح بحث: علم و دانش
۵۹	 یک نقشه حسابی
۶۳	 طرح بحث: درس خواندن
۶۴	 کار عملی و طرح بحث: معلم
۶۵	 طرح بحث: آسایش من، سختی بقیه
۶۸	 طرح بحث: این را همه می‌گویند
۶۹	 مرگ سگ
۷۰	 طرح بحث: صبر در مشکلات
۷۱	 طرح بحث: دوست داشتن
۷۱	 طرح بحث: خسیس بودن
۷۳	 الاغ و روباه و شیر
۷۷	 طرح بحث: فریب دادن
۷۸	 طرح بحث: رضایت از زندگی
۸۰	 طرح بحث: دو بار از یک سوراخ گزیده شدن
۸۱	 طرح بحث: عاقل بودن
۸۳	 منابع

دیباچه

امروزه آموزش و پرورش از مهمترین نهادهای هر جامعه‌ای است که در پی رشد و ترقی خود و افرادش در همه ابعاد است، اما به‌طور قطع، فقط وجود چنین نهادی در جامعه، نمی‌تواند پیشرفت و شکوفایی فرد و اجتماع را تضمین کند، بلکه لازم است جهت‌گیری‌ها و سیاست‌های پیاده شده در مدرسه تا حد ممکن درست و منطبق با قواعد اصولی و صحیح باشد. در این میان، آنچه همواره در مدارس جریان دارد و به‌عنوان مهمترین فعالیت آن محسوب می‌گردد، فرایند تدریس و یادگیری است. اصولاً دانش‌آموز در مدرسه حضور می‌یابد تا چیزی بیاموزد و وجود معلم برای آن است که به دانش‌آموز در این امر یاری رساند. به این ترتیب، تدریس و یادگیری، فرایندی دوجانبه است که معلم و دانش‌آموز، هر دو باید در آن نقش داشته باشند تا به نتایج قابل قبولی دست یابند. اما آنچه امروزه در بیشتر مدارس کشور اتفاق می‌افتد، چنین نیست.

روشی که بیش از هر چیز در مدارس کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد، روش سنتی و غیرفعال است. در این روش، معلم کل جریان تدریس را در دست می‌گیرد و به ارائه شفاهی اطلاعات می‌پردازد. در مقابل، دانش‌آموز بدون آنکه نقشی در این جریان داشته باشد، مجبور است در سکوت به سخنان وی گوش فرا دهد و مطالب مورد نظر را حفظ کند (کرامتی، ۱۳۸۱: ص ۱۱). استفاده از چنین روشی، باعث می‌شود بسیاری از استعدادها و توانمندی‌های کودکان و نوجوانان مورد غفلت قرار گیرند و آنها به حفظ و بازگویی اندیشه‌های دیگران، بدون تفکر درباره آن عادت کنند. در این صورت جنبه‌های اصیل و خلاق شخصیت

دانش‌آموزان شکوفا نمی‌گردد و آنها به تقلیدکنندگان صرف تبدیل می‌گردند؛ به‌طوری که شخصیتشان فقط به دست محیط و اطرافیان ساخته می‌شود، بی‌آنکه خود نقشی در آن داشته باشند.

با توجه به این آثار مخرب، ضرورت ایجاد تغییر در جهت‌گیری‌های مدارس به‌منظور پرورش قدرت تفکر در دانش‌آموزان و پرورش جنبه‌های اصیل و منحصر به‌فرد آنها امری ضروری به نظر می‌آید. در این رابطه، یکی از مؤثرترین راهکارها استفاده از رویکرد آموزش فلسفه به کودکان است. با کاربرد این رویکرد، شیوه‌های تدریس و یادگیری منفعلا نه متفی می‌گردد. در عوض معلم روشی استفاده می‌کند که دانش‌آموز در آن نقش محوری دارد و می‌تواند از یک‌سو به بیان منطقی افکار و ایده‌های خود پردازد و از سوی دیگر، با تکیه بر نیروی خلاقیت و دید انتقادی، نظرهای گوناگونی را که به وی عرضه می‌شود مورد نقد و ارزیابی قرار دهد. از این‌رو دانش‌آموز در کنار معلم، مسؤولیت چشمگیری در کلاس دارد. به این ترتیب، به نظر می‌رسد با رو آوردن به رویکرد آموزش فلسفه در مدارس بتوان تغییرات اساسی و رو به بهبود تعلیم و تربیت را بوجود آورد.

از خوانندگان گرامی به‌خصوص از استادان، صاحب‌نظران و دانشجویان فرهیخته تقاضا می‌کنیم که با ارائه دیدگاه‌ها و پیشنهادها، خود مؤلفان را در بهبود آثار یاری کنند. در پایان لازم است از همکاری‌های خانم مریم نوروزی و همچنین از زحمات بی‌شائبه جناب آقای فروزنده، مدیر محترم نشر آموخته و همکارانشان صمیمانه سپاسگزاری کنیم.

رضاعلی نوروزی

دانشگاه اصفهان - خرداد ۱۳۹۲